

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název programu: Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2018

Evidenční číslo projektu: MSMT – 21430/2017-53

Název projektu: Žijeme na Trojmezí (dále jen „projekt“)

Název materiálu: Dionýz Lénard

Vypracovala: PaedDr. Zita Ševčíková

Datum: jún 2018

V Kysuckom Novom Meste (Slovenská republika)

Ověřeno ve výuce datum, místo a třída:

Základná škola Nábřežná, Kysucké Nové Mesto, 16.10.2018, v 9.A

Dionýz Lénard

Neznámy Žilinčan

Vypracovala: PaedDr. Zita Ševčíková
ZŠ Nábřežná, Kysucké Nové Mesto

Dionýz Lénard. Foto – archív Orly Anshel Peled, netere Dionýza Lénarda

Dionýz Lénard

- Niekde uvádzaný aj ako Daniel
- Narodil sa okolo roku 1912 v Budapešti
- Po 1. svetovej vojne sa s rodičmi presťahoval do Žiliny, kde žil do r. 1933
- Keď dospel, odišiel do Tel Avivu, kde pracoval ilegálne ako čašník
- V roku 1937 je z Palestíny vysťahovaný
- Objavuje sa v Prahe, chce sa presadiť v poézii
- Ako uvádza neskôr jeho neter Orly Anschel Peledd jeho básne boli dosť staromódne
- Chcel sa znova dostať do Izraela, čo sa mu však už nepodarilo

30. VII. 1937

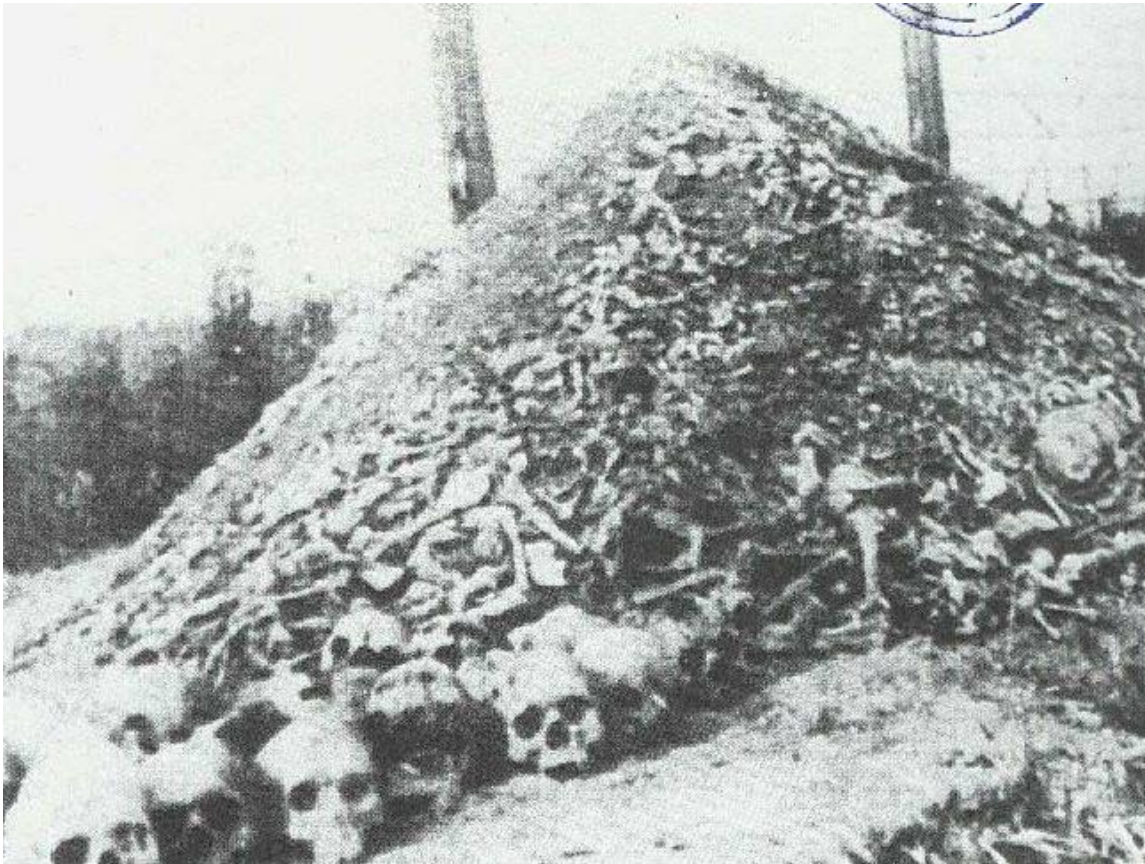
Samota (Hněly Tuláka)

Keď duša moja skropená je rosnou toľkých vláh
a samota dávno znená na kovnú horkú letku
si hudie me melodiu Da ruku hviezdnych
čo spomína krky mi na hrads dráh
čo smogňuje krky mi na hradskeho
robitom stiku

Z vulkánu sladkých snov len šedý popol ostal
a plameň dšhorl a zhasnul v závaie
Z mäsa dobrých časov neslyša iba kosti
vsak me to ma šaši na koberci nirvane.
Rky a rky som čakal by pladty mi vietor
vsdul
osnd mi nedožičil a dym sa rozplynul
dym glamyh čakani a tužob jalových
len pestnych vln smlau mi mlka soena
a smādim a šaši ma les vāšmi plyt-
leých
čo šaši ma je samota, samota
nesmierma.

Báseň Dionýza Lénarda

- V roku 1941 sa prihlásil do pracovného tábora v Svätom Kríži nad Hronom
- Zo Slovenska ho deportovali v prvej vlne v marci 1942 do tábora Majdanek
- V jeden júnový podvečer 1942 sa mu podarilo skryť pod stavebný materiál a z tábora utiekol
- Medzi novembrom 1942 a májom 1943 napísal rozsiahle svedectvo o živote v Majdanku

Po nacistoch zostalo mnoho mŕtvych.

Foto – majdanek.com.pl

„Myslím, že bársaké zviera malo väčšiu cenu než my,“ uviedol. „Polovica ľudí umiera prirodzeným spôsobom, jestli ovšem nazývame prirodzeným spôsobom, keď niekto umre predčasne vysilením. Druhá polovica potom umierala smrťou násilnou...“

Ďalšie cesty osudu

Historik Hlavinka vypátral, že sa skrýval na Slovensku, onedlho ho zatkli a dostal sa do koncentračného tábora v Seredi

Odtiaľ zbehol a ukrýval sa , znova ho však zatkli a deportovali do nemeckých táborov Sachsenhausen a Buchenwald.

Koncom vojny ho ešte evidovali ako žijúceho väzňa

Po jej skončení sa nikomu neozval a dodnes sa nevie, ako a kde zahynul

Historik Hlavinka nepovažuje výskum príbehu tohto žilinského rodáka za ukončený a bádanie pokračuje

- „V každom prípade, Lénardovi veľmi záležalo na jeho správe. Opakovane v nej tvrdí, že chce informovať svet o hrôzach, ktoré videl, dokonca uvádza, že najradšej by chodil od domu k domu a každému o tom hovoril...“

Použitá literatúra :

- *<https://dennikn.sk/.../neznamy-slovak-dionyz-lenard-usiel-nacistom-svedcil-zverstvac>.*
- *<https://spravy.pravda.sk> › Domáce*